

Déli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 5 óráig 2-52, azontul 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1000 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei

V. ÉVFOLYAM. 230. SZÁM

TIMISOARA, 1929 OKTÓBER 9, SZERDA

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Buzdugan halála után a parlament holnap választja meg az új régenszt

Timișoara, október 9.

Ami betegségének szinte első percétől kezdve szomorú bizonyosság volt, bekövetkezett: Buzdugan György régens tegnap reggel meghalt. Küzdelme a halállal nehéz és kínos volt, de az életakarát végül is alulmaradt az egyenlőtlen harcban. Alig hatvan-két éves volt az elhunyt, aki elérte azt a legmagasabb állami méltóságot, amelyet csak kivételes emberek és csak rendkívüli esetekben érhetnek el. Két társával birtokosa lett Romániában a királyi felségjogok gyakorlásának. Buzdugan régens meghalt és elhunyt mély irt hagyott Románia alkotmányos életében.

Az utolsó éj

A vasárnap hajnalban érkezett bukaresti jelentésekből, amelyeket a Déli Hirlapnak még közölni módjában volt, immár bizonyossá vált, hogy az orvosi tudomány nem képes segíteni és Buzdugan órái meg vannak számlálva. Vasárnap a nagybeteg láza állandóan emelkedett, pulzusa mindig gyengébb lett, a kihagyások mindig hosszabban tartóak. Délután öt órakor az orvosok már nem is adtak ki jelentést: a katasztrófa bekövetkezése órák kérdése volt. Az éjszaka folyamán a régenszt ellátták a halotti szentségekkel és hajnali négy óra tájban megkezdődött az agónia. Esméletét már pillanatokra sem nyerte vissza és hétfőn reggel hét órakor az orvosok megállapították, hogy Buzdugan szíve megszűnt működni.

Összeül a nemzetgyűlés

Amikor már bizonyos volt, hogy orvosi segítség nem mentheti meg Buzdugan életét, még szombaton délután Maniu Gyula elnöklete alatt minisztertanács volt, amelyen foglalkoztak a régens halálával beálló alkotmányjogi kérdésekkel. Elhatározták, hogy az új

regens megválasztásáig a királyi jogok gyakorlása az összkormányra száll át. A halál bekövetkezése után, tegnap reggel nyolc órakor a kormány tagjai újabb minisztertanácsot tartottak, amelyen döntöttek a nemzetgyűlés egybehívása ügyében. Egy óra múlva már megjelent a hivatalos lap rendkívüli kiadása, amely közölte a régens elhalálozását, valamint két dekrétumot. Az első dekrétum megállapítja, hogy az alkotmány értelmében a királyi jogokat a régens tanács kiegészi-

A liberálisok nem vesznek részt a régensválasztáson

Valamennyi politikai párt értekezletet tartott, hogy állást foglaljon az új régens megválasztása ügyében. A liberális párt végrehajtó bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott, amelyen megállapította, hogy a kormánynak azon elhatározása, mely szerint a királyi előjogok a minisztertanácsra szállnak át, államcsíny jellegével bír. Ehhez a párt nem nyújt segédkezet és ezért nem is vesz részt a régens megválasztásánál. Averescu és pártja ugyanolyan magatartást fog tanúsítani a régensválasztással kapcsolatban, mint a liberális párt. Maniu Gyula tegnap egész napon át személyes megbeszélést folytatott az egyes pártvezérekkel, hogy megállapodásra jusson velük a régensjelölt személyét illetőleg. A miniszterelnök kijelentette, hogy amennyiben nem sikerülne egyöntetű megállapodásra jutni, úgy a kormány nem állít jelöltet, hanem a nemzetgyűlés tagjainak lelkiismeretére bizza az új régens személyének kiválasztását.

Az Universul lemondásra szólítja fel a kormányt

Az Universul című lap tegnap megjelent számában valósággal lázító cikket közöl a kormány ellen és felhívja az ország figyelmét, hogy a minisztereknek nincs joguk átvenni a királyi jogok gyakorlását. A régens tanácsot — írja az újság — az elhalt király nevezte ki és ezen kinevezés alapján kizárólag a jelenlegi két régens tagnak van joga a tanács újbóli kiegészítésére. Azt javasolja, hogy a régens tanács oszlassa föl a parlamentet, nevezzen ki új kormányt, amely kiirná a választásokat és az ezek alapján összeülő parlament mint alkotmánymódosító parlament működne. A jelenlegi pártparlamentnek nem áll jogában ilyen fontos alkotmányos kérdésben dönteni.

Buzdugan György 1867 február tizedikén született Poxsaniban. Középiszkolai és egyetemi tanulmányainak elvégzése után a bírói pályára lépett és 1892-ben alügyész lett. Három év múlva pedig törvényszéki tanácselnök lett. 1905-ben a bukaresti felebbviteli bíróságnál bírónak, öt év múlva tanácselnöknek nevezték ki, hogy már egy fél-év múlva a semmitűzők bírája lett.

1924-ben a semmitűzők főelnökévé nevezték ki. Buzdugan 1926-ban résztvett azon az emlékezetes koronatanácsban, amely elfogadta Károly trónörökös lemondását. Amikor egy év múlva Ferdinánd király meghalt, Miklós herceggel és a patriárkával megalakította a régens tanácsot.

A koporsót szerdán délután négy órakor az északi pályaudvarra viszik, ahonnan a Bacau melletti Faraoni-ba szállítják és az ottani sírboltban csütörtökön délelőtt helyezik örök nyugalomra. A kormány szerdán estig általános gyászt rendelt el, amikor mindennemű látványosság tilos. Szerdán az összes intézmények, hivatalok szintén szünetet tartanak, így ezen a napon természetesen a bíróságok sem működnek.

A hír hatása a Bánságban

Timișoara Buzdugan régens elhalálozásának híre hétfőn reggel nyolc órára érkezett meg. A vármegyei prefektúrán a város megbizottainak részvételével értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy úgy a város, mint pedig a megye feliratot intéz a kormányhoz és kifejezést ad mély fájdalomának, amely Buzdugan régens halála miatt érte. Elhatározták azt is, hogy a temetés napjáig a mozik és színházak nem tarthatnak előadásokat és semmiféle politikai gyűlés, ünnepség és mulatság nem lesz megtartható. Így a Timiștorontal repülőgépnek péntekre tervezett felszentelése és Mária özvegy királynénak Timișoara-ra való érkezése is elmarad. A temetésen a vármegye és a város is képviselteti magát. A városi állandó választmány mai ülésén fogja kijelölni a város megbizottját. Domasneanu György főpolgármester felhívást intézett a lakossághoz, amelyet felszólít, hogy a gyász jeléül tüzze ki a házakra a gyászlobogót.

Kedvezően olcsó cipők

legmodernebb kivitelben

'DERBY'

ujjonnan megnyílt cipőruházában

Timișoara, Andrásy-ut 24. szám

(Totis-palota) k a p h a t ó k

Stresemann és az újságírók

A Déli Hirlap munkatársának visszaemlékezései a nagy német külügyminiszternél töltött sajtódélutánra — Stresemann temetése

Temesvár, okt. 7.

Stresemann német külügyminisztert vasárnap délen temették nemcsak Németország, hanem az egész világ nagy részvétele mellett. A holttestet a Reichstag előcsarnokából, ahol fel volt ravatalozva, kísérték ki a temetőbe, miután meleg szavakkal elbucszattatták. A holttestet a Luiza temetőben levő családi sírboltban helyezték el.

A külügyminiszterek rendszerint elzárkózott emberek. Vagy legalább is nemigen folytatnak purparlékat. A titkár nagynéha lead egy nyilatkozatot, de „őkszcancellája“ legfeljebb a fogatán, szalonkocsijában, vagy a parlament páholyában látható futólagosan, kivételes alkalmakkor. A külügyminiszterium palotája meg ugyiszólván elérhetetlen közönséges halandó számára. Sejtelmes, titokzatos, bősorkánykonyha: legalább is így kívánja föltüntetni a régi diplomáciai elv.

Hát Stresemann ebben a tekintetben is kivétel volt. Ő még a külügyminiszterium palotájába is hozzáférhető volt. Csak egy ötletére szeretnék visszatérni: a berlini sajtódélutánokra a külügyminiszterium palotájában, hol mérhetetlen elfoglaltsága közepette is, ha otthon volt, ő játszott minden esütörtökön, a házigazda szerepét. Sehol sincsen mása. Teljesen Stresemann modern diplomáciai ötlete volt ez a nagyhorderejű intézmény, mely lassan-lassan forumává lett a nemzetközi sajtó európai politikai tevékenységének.

Nem se hideg, se meleg kommunikéket szerviroztak itt a buffet mellé, komoly tárgyalás folyt. Akár a parlamentben, úgy vitázott, tanácskozott Stresemann amerikai, angol, francia, holland román, magyar, kínai, japán újságírókkal. Elsőrangban fontosnak ítélte, hogy a politikai helyzet változásairól állandóan tájékoztassa, ott lássa a közelében, a Berlinben tartózkodó nemzetközi sajtó kiküldötzeit. Mindenesetre csak szigorúan igazolt újságíróknak volt ide belépése, de ez az elővigyázat már azért is fontos volt, mert gyakran hangzottak el bizalmas jellegű kijelentések, viták s éppen ezért az ott elhangzottokról nem is volt szabad írni. Mindenesetre érdekes, hogy még sohasem akadt újságíró, ki e kötelező diszkréciót megszegte volna.

Stresemannak ezen folytonos tájékoztató munkája végeredményben feltehetően növelte diplomáciai sikereit. Két év előtt, mikor abban a szerencsében részesültem, hogy én is meghívtámt nyertem a sajtódélutánra, már majdnem minden világlap komplett szerkesztőséggel dolgozott Berlinben, hol legrealisabban lehetett megvalósítani a politikai hírszolgálatot. Sok mérges cikk halkult el, sok félreértett tendencia nyert megnyerőbb képet ama koncilians magatartás révén, mellyel a külügyminiszter a sajtó munkájának segítségére sietett. Természetes, hogy a hétről-hétre való érintkezésnek meglelt az az eredménye is, hogy a külügyminiszter a végén már minden egyes újságírót, egyénileg is ismert,

s ezen intimitás révén elragadta őket közvetlen nyájasságával, birta tolluk szimpátiáját, tiszteletét. Ha el is hangzottak vele szemben ellenvéleményű cikkek, ellenséges hang azokba sohasem vegyült, mert nem lehetett megbántani egy ilyen tiszta jószándék és készség-embert. A szampátia finom hajszálerein keresztül a világsajtó, ha tehette, szolgálta.

Most midőn ugyanez a világsajtó, valósággyászolja, és elérzékenyül-

ten int felé utolsó bucsut, tulajdonképpen azt a megbecsülést is viszonozza, mellyel Stresemann a toll szerepe iránt viseltetett. S ha ebből az érzésből a végén megint csak nemzétére háramlik haszon, semmi más ez, mint újabb tanúsága annak az antik önfeláldozásnak, mely még haló porában sem szűnik meg népét szolgálni, hazája földjét termékkennyé tenni, egy szebb jövő számára.

Flaneur.

Roham a tömeg ellen amely Pozsonyban fenyegetően viselkedett a Tuka ellen hozott súlyos ítélet miatt

London, október 8.

Valamennyi angol lap, amely Tuka Béla dr. elítélésével foglalkozik, kiemeli azt a nagy felháborodást, amelyet az ítélet mindenfelé keltett a felvidéken. A Daily Telegraph hangsúlyozza, hogy Tuka a tót önkormányzatért folyó küzdelem főtámasza, éppen ezért a csehek széleskörű óvintézkedéseket tettek a Felvidéken várható zavarok ellen. Ezek az óvintézkedések — mondja az angol lap — nem is voltak feleslegesek. A pozsonyi törvényszék előtt ugyanis 10.000 főnyi tömeg várta az ítélet kihirdetését és amidőn ismeretes lett a súlyos ítélet, olyan

fenyegető módon viselkedett, hogy a rendőrség rohamot intézett a tömeg ellen. Kiemeli az említett angol lap azt is, hogy Tuka önként mondott le képviselői mentelmi jogáról és minden eszközzel igyekezett megkönnyíteni a bünvádi eljárás lefolytatását. A Morning Post című lap szerint a tót néppárt meg van győződve arról, hogy Tuka ártatlan. Ugy látszik, hogy az ítéletet a katonai hatóságok részéről zárt tárgyaláson előterjesztett bizonyítékok alapján hozták meg, mert a nyílt tárgyaláson előterjesztett tanvallomások egyáltalában nem bizonyították Tuka bűnösségét.

Állandóan megismétlődő botrányok a Mehalában a pap és kántor közötti ellentétek miatt

Temesvár, okt. 8.

Állandóan megismétlődő botrányokat provokálnak azok az ellentétek, melyek a Mehalában Ardelean Pál görög keleti lelkész és a román egyháztanács egyes tagjai, valamint P u s c a s Vazul kántor között hosszú hónapok óta fennállanak. Vasárnap két esküvő volt a Mehalában, melyeknél az esketési szertartást Ardelean Pál végezte. A jegyespárok azt kívánták, hogy a templomi szertartásnál ne P u s c a s énekeljen. Ebbe P u s c a s nem nyugodott bele és P o p o v i c i György borbélymesterrel együtt megakadályozta a másik kántort, hogy az énekeljen. Ebből vita támadt a templomban és mikor Ardelean csendesíteni akarta őket, Popovici azt mondta, hogy ne törődjék semmivel, hanem csak végezze a szertartást. A második esküvő után a templomban jelenvoltak haza akar-

tak menni, de az utcán Popovici, aki Plavosin főesperessel és Puscas kántorral együtt jött ki, megtámadta Ardelean és sértő kifejezésekkel illette. Ardelean kijelentette, hogy emiatt úgy a felettes püspöki hatóságnak tesz jelentést, mint a bírósághoz fordul elégtételért. A temesvári járásbíró különben tegnap tárgyalta Ardeleannak egy feljelentését, melyet P l a v o s i n Traján tisztviselő, Plavosin János főesperes fia ellen tett, mert az néhány hónap előtt egyik mehalai korcsmában sértőleg nyilatkozott róla. Fiala Kálmán dr. vezető járásbíró Plavosint ezeröttszáz lei pénzbüntetésre és ezerkétszáz lei ügyvédi költség megfizetésére kötelezte. Plavosin az ítélet ellen felbezett. A román hívők sürgetik, hogy a püspöki hatóság rendet teremtsen és ne engedje a dolgokat továbbra elfajulni.

A vingai állomásfőnök szuronyos csendőrökkel kísértetett végig az utcán egy temesvári urinőt

Temesvár, október 8.

Nem akarunk becsületsértési eljárás szenvedő alanyai lenni és ezért a vingai állomásfőnök felháborító viselkedését az utasokkal szemben, amelyről már volt alkalmunk máskor is írni, minden kommentár nélkül közöljük úgy, amint azt S ó m l ó Erzs, néhai Somló Károly temesvári szeszgyári

igazgató özvegye a felindulástól remegő és az izgalom könnyeitől el-elcsukló hangon elmondotta.

Somló Erzsí szobalánya kíséretében hétfőn reggel Aradra akart utazni és ezért még vasárnap megváltotta a két jegyet a Takarékpénztár-utcai menetjegyirodában, ahol kifejezetten hétfőre szóló jegyeket kért. Hétfőn

LINOLEUM

futószőnyeg, perzsa és egyéb mintákkal Lei 78.—
padlóbevonáshoz 200 cm. szélességben m²-kint „ 143.—
linoleum ebédioszőnyeg 200×300 „ 870.—

HAAS LIPÓT

Linoleum- és Szőnyegáruház
Timisoara, Bulev. Regele Ferdinand 5

reggel negyednyolc órakor fel is ült az aradi vonatra, de amikor a kalau megvizsgálta a jegyket, kijelentette, hogy azok, bár sértetlenek, nem bírnak érvényesül, mert előző napi délutannal vannak lebélyegezve. Somló hiába magyarázta, hogy ez csak a menetjegyiroda lehet hibás, a uriaszonyt szobalányával együtt Vingán leszállították a vonatról majd miután hosszú jegyzőkönyvet írtak fel vele, az állomásfőnök, aki a románon kívül más nyelvet nem beszélt, telefonált a vingai csendőrségnek, ahonnan két csendőrt kért. Ezek csakhamar meg is jelentek a pályaudvaron és az állomásfőnök utasítására Somlónét és szobalányát feltűzött szuronyal végig a községen kísérték a csendőrlaktanyába. Az urnő itt hiába kérte, hogy telefonon érdeklődjenek Temesvárott kiléte felől a csendőrmester erre nem volt halandó. Végre annyit elért, hogy kétszuronyos csendőrrel visszakísérték az állomásra, ahol nyolcszázötven le büntetést fizetett, újabb jegyet váltott és szobalányával az izgalmaktól betegesen visszaérkezett Temesvárra.

Ennyi történt. Kommentárt az esethez fűzni, nem szükséges, azonban volna egy kérdésünk. V i d r i g h i n Sztán vasuti vezérigazgató, aki a nagy rendesináló melléknevet adományoztatta magának, hajlandó-e továbbra eltűnni a vingai állomásfőnökből, vagy áthelyezi olyan helyre, ahol esetleg nem ütköznek meg az ilyen, a balkánizmus legsötétebb korszakára emlékeztető eljárásai. Méltónak tartja-e egyik alárendelt tisztviselőjéhez, hogy uriaszonyt szuronyos csendőrökkel kísértessen ideoda az utcán? Ha nem, — aminthog ez nem történhetik intenciói szerint — úgy várjuk sürgős megtorló rendesináló intézkedéseit.

BOKSÁNBA utazók

a DÉLI HIRLAP előfizetési nyugtájának felmutatása ellenében az

Unirea (Arjoca)

étteremben Bocsa Montanán, mely 3 percnyle van az állomástól, úgy az ételek, mint az italok áraiból

10% engedményt kapnak
Hideg és meleg ételek, friss italok!
ANDREI JOZSEF

Szt. Gellért

Gyógyfürdő és Szálló Budapest

47C-os radiumes gyógyfürdők. Legtökéletesebb fürdő és gyógyberendezések. Hullámozó vízünyári uszoda.

Elsőrangú szálló a fürdővel közvetlen kapcsolatban. A legmodernebb kényelmi berendezések.

GUNDEL nagyhirű konyhája. Egyágyas szobák 6—12 P.-ig. Kétágyas 12—22 P.-ig.

Nagy vizum és utazási kedvezmény.

Hlinka olyanokat mond, amit nem lehet leírni

Rózsahegy, október 8.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A F u k a-perben elhangzott ítélet Rózsahegy környékén nagy nyugtalanságot keltett. A hatóságok nagyobb esendő-különítményt összpontosítottak, de beavatkozásra sehol nem került a sor. Az általános vélemény Rózsahegyén igen nyomott, szinte a letargiával határos. A Prágai Magyar Hírlap kiküldött munkatársa tegnap felkereste Hlinka pátert, a tót néppárt vezérét, rózsahegy-i parokiáján és több kérdést intézett hozzá a Tuka-per ítéletével, valamint a választásokkal kapcsolatban. Hlinka az ítéletre vonatkozólag olyan kifejezéseket használt, amely-

ket a lapok nem reprodukálhatnak, majd kijelentette, hogy mindaddig nem nyugszanak, amíg Tukát nem rehabilitálják. A választásokra vonatkozólag kijelentette, hogy a tót miniszterek még nem nyújtották be lemondásukat és a miniszterek egyelőre megtartják tárcájukat. A miniszterek most kertesuton vannak és ezért a lemondások kérdését a választásokig függőben hagyják. Hlinka végül kijelentette, hogy a tót néppárt az egyetlen gubernamentális autonomista párt és ezt a jellegét a jövőben is meg fogja tartani. Ezt a magyar pártoknak is tudniuk kell és aszerint kell cselekedniük, amikor kisebbségi jogaikat védelmezni és megtartani akarják.

Száznégyszáz vingai magyar gyerekek hiába keresi a magyar iskolát

Vinga, október 8.

A vingai magyarság sorsa is hasonlós a Románia bármely községében élő magyarság életéhez. Tele van panasszal, jajjal, sérelemmel. Négyezer-huszonhat magyar család él Vingán. Ez körülbelül másfélszer lelkét jelent.

Hivatalos összeírás szerint is száznégyszáz a vingai magyar iskolaköteles gyermek száma. És bár a törvény szerint már harminc kisebbségi tanuló részére köteles a tanfelügyelőség magyar tagozatot állítani, itt ez mindeddig nem történt meg.

Miért? Kinek a hibájából? Kinek a mulasztásából? Ki gáncsolta el a vingai elemi iskola magyar tagozatának ügyét? A vingai magyarság egyre sirveken keresztül az iskola után, egyre instanciázik, a Magyar Párt minduntalan ostromolja kérvényekkel és beadványokkal a tanügyi hatóságokat és ennek ellenére mégsem lehetett még megszerezni a magyar iskolát. A vingai magyarság azért mégse mond le a reményről. Tovább kérvényez mindaddig, amíg egyszer csak eredménye lesz.

Szegény vingai magyarok, ha nagy szorongatásaikban, bajaikban almaszék az Isten házába, ott nem nyerhetnek vigaszt a pap ajkáról anyanyelvükön. Azelőtt volt rendszeres magyar istentisztelet a vingai katolikus templomban. Most már közel egy éve sincsen. Azelőtt volt magyar istentisztelet: magyar prédikáció és mise. Most nincs. Hiszen igaz, hogy Vingán a katolikus hívők többségét bolgárok alkotják. De ezek sohasem ellenézték azt, hogy a másfélszer magyar katolikusnak magyarul prédikáljanak. A magyarok seémnek már azzal is, ha havonta legalább egyszer részesülhének ebben. De ti ellenzi ezt?

Ki adta utasítást a papnak, hogy magyar híveinek ne tartson magyar szentbeszédet? A vingai magyarok erre a lelki fájdalomra is akarnak gyógyírt és most panaszukkal a páspöki hivatal elé mennek.

Legújabb sérelme a vingai magyaroknak — és ebben osztozik benne a tele községárs románok és bolgárok is — a földkiosztás. Vinga köz-

ségtől az évek előtt történt kisajátításkor ezeröttszáznegyvenhat hold földet vettek el. Akkoriban megcsinálták a földigényjogosultak tablóját is. Sok jogosultat kihagytak belőle. Amikor azok sürgették felvételüket, akkor azt válaszolták nekik, hogy a tablón már nem lehet változtatni. Utólag azonban kiderült, hogy egyesek mégis belekerültek még abba pótlólag. Olyanok, akiknek megvoltak a jó összeköttetések. A földek kiosztására most került a sor és az agrárbirozság részéről több hivatalos személlyel személyesen járt Vingán M i e u agrárbiro. A Vinga községtől kisajátított ezeröttszáznegyvenhat holdból először más községbeli igényjogo-

A nyugdíjat megvonták, földet nem adnak

Most aztán következett az igényjogosult nyugdíjasok, rokkantak, hadiözvegyek és hadiárva földigényeinek kielégítése. Hogy ennek valahogy megfelelhessenek, redukálták a tablóban eredetileg engedélyezett területeket. Akinek eredetileg három hold volt engedélyezve, attól elvettek egyet, esetleg kettőt, sőt kettő és felet is. Voltak olyanok is, akiket a kiosztásnál teljesen töröltek. Így járt a legtöbb hadiárva is. A legtöbb hadiözvegynek — ha adtak neki — csak fél holdat adtak. Azzal intézték el őket, hogy földre nincsen szükségük, mert van nyugdíjuk. Ez a nyugdíj azonban sem éri el a hevi száz leit sem.

El Vingán egy falúba hadirokkant, havonta hetvennyolc lei nyugdíja van. Három hold földdel szerepelt a tablóban. Mégsem kapott egy te-nyérvit sem.

Az mondják, hogy van nyugdíja és van ipara. Ezt az ipart mostanában

sultakat elégitették ki, holott a törvény szerint elsőnek az ottani igényjogosultaknak kellett volna földet adni

és csak azután, ha marad, más községbelieknek. Főnlak és Újvinga községek román igényjogosultjai kaptak négy-négy holdat. Vinga részére maradt ötszázhatvan hold. Ebből kapott a román és katolikus pap, a kántor, az iskola. Maga a bíróság is belépta, hogy az erkölcsi testületek földigényének kielégítése után megmaradt kétszáznyolcvan hold föld aligha lehet elég a sok igényjogosultnak és ezért a kórháznak már nem adott semmit és közutak részére is mindössze harminchat négyyszöglet jelölt ki.

tanulta meg nyomorúságában. Csizmaföldözés az ipara. Vannak olyan szegény nyugdíjasok, akiknek bevonták a nyugdíját, mert a tablóban három hold földdel szerepeltek. Ezek azzal vigasztalták magukat, hogy a földeske majd kárpótolja őket. Most a kiosztásnál azonban elutasították őket azzal, hogy nem kapnak földet, mert nyugdíjuk van. Ezek a szegény emberek most két pad között a földön ülnek. A jogaikból így kismimizett magyar, valamint velük együtt román és bolgár igényjogosultak most felebbezni készülnek, a megyei agrárbirozsághoz. A sérelmek névszerűnti és esetenkénti összeírása már folyamatban van. A memorandumból egy-egy példányt eljuttatnak a Magyar Párthoz és a többi politikai párthoz is. Moggalmukban ezektől várnak támogatást és segítséget. És most azon imádkoznak, hogy igazságos ügyük győzedelmeskedjék. **Kubin Endre.**

Nem létező követelést kebeleztet be a város az új háztelkekre

Temesvár, október 8.

Minap terjedelmes cikket írtunk arról, hogy a város külső területein miért nem építkeznek a tisztviselők. Egy fontos építkezési akadályról azonban csak most értesültünk. Ezen a vidéken vízvezeték és csatornázás nincsen, csak kilátás van rá, hogy valamikor talán lesz. Azonban a város szabályrendelete — mint tudjuk — máris kö-

telezi az ottani házak tulajdonosait, hogy csatornázási és vízvezetési hozzájárulást fizessenek. Még ennél is nagyobb baj az, hogy mihelyt valaki itt háztelket szerez, még mielőtt megkezd az építkezést, a város máris hatvan ezer leit kebeleztet be a telekre és pedig első helyen. Ezt Vidrighin Sztán vasúti vezérigazgató a vízvezetési és csatornázási vállalatnál viselt

Dán Szőrme Fogalom

Budapest, Dorottya-utca 5. szám

(Katalogust küldünk)

igazgatói minőségében vitte keresztül, az állandó választmányban a tagok élénk helytelenítése és ellenzése mellett. Vidrighin kijelentette, hogy ez a betáblázás annak a költségnek a biztosítására szolgál, amelyre majd akkor lesz szükség, ha ezen a tájékon megcsinálják a vízvezeték és csatornázást. Ezeket a bekebelezéseket már most megkezdik. Ennek az lesz a következménye, hogy a háztelkek tulajdonosai majd sehol nem kapnak építési kölcsönöket. Így aztán természetesen nem is fognak építkezni és megelégedhetnek azzal, hogy van egy telkük, amelyre a város hatvan ezer leiel van betáblázva.

Sikkasztott de szabályszerű nyugtát adott

Temesvár, október 8.

Temesvár városa néhány hónap előtt értesítést kapott a kerületi betegsegélyező pénztártól, hogy a gázgyári munkások után 15.302, a vízvezetési és csatornázási vállalat munkásai után 32.895 lei betegsegélyző járulékot fizessen. A városnál csudálkoztak a felszólításon, mert hiszen ezeket az összegeket már kifizették és azokat szabályszerű nyugta ellenében L a z a r e s c u János betegsegélyző pénztári tisztviselő vette föl, aki ilyen nyugtákat már előzetesen többször is beszedett. Erről értesítettek is a betegsegélyező pénztárt, amely azonban azt válaszolta, hogy Lazarescu már nem alkalmazottja a pénztárnak és számos sikkasztás miatt eljárás folyik ellene. A betegsegélyző pénztár nem ismerte el a város által teljesített két fizetést és a járásbírósnál pert indított a város ellen. A járásbírósnak a keresetet alutasította, mert a város szabályszerűen kiállított nyugtáira jóhiszeműleg teljesített fizetést. A betegsegélyző pénztár nem nyugodott bele az alutasításba és a törvényszékhez felebbezett. A törvényesek tegnap délelőtt tartott tárgyalásán a járásbírósnak ítéletét jóváhagyta és a városnak így nem kell másodszor is megfizetnie a követelt munkásbiztosítási járulékokat.

AZ ESKUT NEM TETT TISZTVISELŐK NYUGDIJA. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter tegnap délután tíz órakor kiutalta az esküt nem tett tisztviselők nyugdíját. A kiutalást Maniu Gyula miniszterelnök intervenciója előzte meg, aki közbenjárta, hogy ezek a szerencsétlen és nyomorgó tisztviselők végre nyugdíjukhoz jussanak.

Hírek

Életveszélyes forgalom és tolongás egy gyárvárosi utcában

Temesvár, október 8.

A gyárvárosi Kossuth-téren levő piac benyulik a szomszédos utcákba is és a baromfipiac így szorult bele a Kém-utca. A Kém-utca magában véve is szűk utca, amelyben hetivásárok idején alig lehet mozogni. A szorongás ezen a helyen most még nagyobb mert a szerb egyház abban az utcában nagy palotát épít. Az utca felét elfoglalják az álványok és az építési anyagok. Ennek az a következménye, hogy a Kém-utcában az emberek csak egymást lökdösve-taszigálva tudnak előrehaladni. És ennek ellenére a hetivásáros napokon ebben a szűk és emeberektől hemzsező utcában még sem szünetel a járművek forgalma. Takszik-surrannak, teherautók dübörögnek, lovas szekerek sietnek ide-oda. Ég csudája, hogy ott eddig még nem gázoltak halálra senkit. Kisebb balesetek minden hetivásáros napon fordulnak elő. A hatóságnak kellene itt közbelépni és a baromfipiacot vagy egy szélesebb utcába telepíteni, vagy pedig a hetivásáros napokon ebben az utcában minden kocsiforgalmat betiltani, illetve más utcákba terelni. Ajánljuk ezt a dolgot Domasneanu György főpolgármester figyelmébe.

— **Lugostól Spanyolországig autón.** Lugosról jelentik: M o c i o n i J o n e l szörénymegyei prefektus, aki szabadságon van, tegnap Spanyolországba utazott. A prefektus az utat saját autóján teszi meg, amelyet maga vezet.

— **Akiknek nem kell az állampolgársági bizonyítvány.** Csodálatos, hogy míg az emberek ezrei évek óta rengeteg utánajárással sem tudták állampolgárságuk elismertetését elérni, addig Temesvárott egyedül a Józsefvárosban körülbelül száz állampolgársági bizonyítvány hever, melyeket az érdekeltek négy év óta nem vettek át. A józsefvárosi telekbirozság felhívja ezeket, hogy a bizonyítványokat mielőbb vegyék át. A névsor megtekinthető a Déli Hírlap kiadói hivatalában.

DÉNES, POLLAK, TIMISOARA

FABRICA ANDRASY II TELEFON 24 BELVÁROS TELEFON 1014

PARLAN KÜLÖNLEGESSÉGEK

— **Kisebbségi tanárok nyelvvizsgálója** A kisebbségi tanárok román nyelvvizsgálója október 10-én kezdődik Kolozsvárott. Ezen a vizsgán azok a tanárok vesznek részt, akik az előző vizsgákat nem állották meg sikeresen és akik a vizsgára való jelentkezésre felszólítást kaptak.

— **A lugosi szubprefektus hivatalában.** Lugosról jelentik: C i u p e György dr. vármegyei szubprefektus, aki szembajának gyógyítása végett hosszabb szabadságon volt, visszatért Lugosra és újból átvette hivatalának vezetését.

— **Három esperesi kinevezés.** P a e h a Ágost püspök a lelkipásztorkodás terén kifejtett ügybuzgalmuk és szerzett érdemeik elismeréséül Schneider József lovrini, G e h l Ottó esákovai és S i e b e n h a a r Ferenc zádorlaci plébánosokat tiszteletbeli espereseknek nevezte ki, mely a piros cingulus viselésének engedélyével jár.

— **Érzékeny soffőr öngyilkossága.** Bécsből jelentik: E r b l e r József soffőr gázzal megmérgezte magát és meghalt. Erbler volt a soffőrje annak a takszinak, amelyen L o v a s Antal a Temesvárer Zeitung főszerkesztője utazott a családjával és amely befutott egy üzlet kirakatába. A soffőr olyan nagyon a szívére vette a szerencsétlenséget, hogy halálra szánta magát.

— **A krassói földrengés.** Nadrági tudósítónk írja: A Bánság keleti részeiben érzett földrengés Nadrágon hat másodpercig tartott és a földlökések nyugatról keletre húzódtak. A földrengés alaposan megrázta a házak ablakait és számosat meg is repesztett. A földrengést mélyből jövő zuhanászerű hangok kísérték, amelyek egyre halkuló morajlásban végződtek. Az emberek között a földrengés nagy ijedelmet okozott és sokan, akik lakásaikból kirohantak, oda órákon keresztül nem mertek visszatérni.

— **Vallott a belügyminiszter merénylője.** Bukarestből jelentik: G o l d e n b e r g, V a i d a - V o e v o d belügyminiszter merénylője részletes vallomást tett. Elmondotta, hogy a merénylet bosszu akart lenni a lupényi eseményekért. A merényletre a jassii ifjúmunkások biztatták föl. Ezek megbízásából neki és R a m a s c a n u nevű társának kellett a merényletet végrehajtani. Ramascanu azonban késett és így mikor az időt alkalmasnak találta a merényletre, végrehajtotta azt. A rendőrség intézkedett, hogy Goldenberg bemondása alapján Jassiban fogják el bűntársait. Ramascanu, Chirila, Ziegler és Solom Jassii kommunistákat már letartóztatták és valamennyit Bukarestbe szállítják.

ECKER műbutorgyárban készült lakberendezések és amerikai irodabutorok állandó kiállítása. Temesvár-Józsefváros, Kossuth L. u. 17. Telefon 575. Saját kárpitoműhely.

— **Elrabolta saját gyermekét.** Tóth Mihály ujksodai géplakatos elvált a feleségétől és a házaspár gyermekei birói ítélet alapján az asszonynál maradtak. Tóth időnkint meglátogatta a gyermekeket, legutóbbi látogatásakor pedig az öt éves Ottiliát egyszerűen magával vitte és azóta az asszony minden felszólítására sem hozta vissza. Tóthné most gyermekrablás miatt feljelentést tett Tóth Mihály ellen.

* **Dr. Brück Pál,** orr-, fül- és gégeorvos hazatért és rendelését ismét megkezdte. Lloyd-épület d. e. 9-10. 3-4.

— **A világ legnagyobb háza.** Londomból jelentik: Két newyorki építési vállalkozó a Brodwayn százötven emeletes ház építését tervezi, amely 75 millió dollárba kerülne. A házban elhelyezendő irodákat naponta 200.000 ember látogatná és így az óriási forgalom lebonyolítására újabb forgalmi eszközökre lesz szükség.

— **Iskolamegnyitás.** A temesvári dohánygyárban a munkások gyermekei részére létesített ovodát és elemi iskolát ma délelőtt nyitják meg ünneppélyes keretek között.

— **Román tudós halála** Krassómegegyében. A krassómegegyei kis Majdan községben meghalt a románságnak egyik jeles tudósa. Liuba Szofrón mint tanító működött évtizedek óta Majdánon, de emellett időt szakított magának arra is, hogy topografiával és népszerű orvostannal foglalkozzék. Megírta Majdan topografiáját és ezzel olyan feltűnést keltett, hogy a román tudományos akadémia levelező tagjának választotta. Azonkívül írt egy népszerű orvosi könyvet is, amelynek több kiadása jelent meg. Mikor mint tanító nyugalomba vonult, teljesen a tudománynak szentelte életét. Hagyatékában számos jegyzet és értekezés maradt. A hetvenkilenc esztendőit élt Liuba Szofrón két leánya, fia és széleskörű rokonsága gyászolja.

— **A fiu adóját az apán akarták behajtani.** Pollák Péter temesvári kereskedőnek technikai vállalata volt, amely azonban tönkrement. A pénzügyigazgatóság akkor fedezte föl, hogy Pollák Péternek ötvenegyezer leinyi adóhátraléka van, amelyből ugyancsak harminchéromezer lei az adótartozás, a többi pedig késedelmi kamat. A hátralékot a tönkrement kereskedő nem tudta kifizetni, mert nem volt miből. Azonban az adóvégrehajtó leleményes volt, elment Pollák Péter apjához, Pollák Frigyes postafőfelügyelőhöz és lefoglalta annak butorait és már ki is tüzte az árverést. Pollák Frigyes, aki semmiképpen sem lehet felelős a fia adótartozásáért, most ügyvédje útján kérte a lefoglalt butorok feloldását.

* **Sírkeresztek és sírlámpák,** valamint asztalos-, kovács-, lakatos-, bádógoszszerzők, épület és butorveretek olcsó áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár-Belváros.

„PHILATELIA”
bélyegkereskedés
vétel eladás csere
SZÉCSI, TIMISOARA IV.,
Horváth Boldizsár-utca 2.

— **Házasság.** Váczy Emma, Váczy Nándornak, a Hunyadi-nyomda technikai vezetőjének leánya, házasságot kötött Dumbrava Christache konstancai bankfőtisztviselővel. Az egyházi esketés a gyárvárosi görög keleti román székesegyházban ment végbe.

— **A vingai magyarság gyűlése.** Vingáról jelentik: A Magyar Párt vingai tagozata vasárnap délután a nagyvendéglő tánctermeiben szépen látogatott taggyűlést tartott. Györki István altagozati elnök üdvözölte a bánsági központ képviselőit és megjelent K u b á n Endre szerkesztőt és H o l l ó Gyula intézőbizottsági tagot. Kubán Endre tartott aztán előadást a magyar kisebbség mai helyzetéről. Ismertette általánosságban a kisebbségi sérelmeket és részletezte a vingai magyarság iskolai, gazdasági és kulturális sérelmeit, majd beszélt a közeledő községi választásokról, az ezzel kapcsolatos tudnivalókról és a magyarságnak a választáson tanúsítandó magatartásáról. S u b a Károly ismertette azután a legutóbbi földosztás sérelmeit, majd Holló Gyula beszélt a magyar tanoncoktatásról. Györki István végül megköszönte a felszólalásokat és a gyűlést berekesztette.

* **Orvosi hír.** F r e u n d Márkus dr. gyárvárosi orvos visszatért külföldi tanulmányutjáról és rendelését Fő-utca 28. szám alatt ismét megkezdte.

Sürgős!

Mindenki, aki váratlanul gazdag szeretne lenni, rendeljen még ma magyar osztálysorsjegyet

84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény

Minden második sorsjegy nyer!

Legnagyobb főnyeremény szerencsés esetben

500.000

pengő = cca 15.000.000 lei

Jutalom és nyeremények:

300.000 P. = cca 9.000.000 L.
200.000 „ = „ 6.000.000 „
100.000 „ = „ 3.000.000 „
50.000 „ = „ 1.500.000 „
40.000 „ = „ 1.200.000 „
stb., stb. közel 8 millió pengő = cca 240 millió lei készpénzben.

A húzások október 26-án kezdődnek.

A sorsjegyek hivatalos ára

Egész:	Fél:	Negyed:
24 P.	12 P.	6 P.

és 50 fillér költség.

Delej László

bank és váltó üzlet, a magyar osztálysorsjáték főárusítója
BUDAPEST VII-d., Erzsébet körút 34.
FIGYELEM! Legcélzárban a b. rendelések levélben eszközölhetők és a pénz nemzetközi postautalványon, vagy bank útján küldhető be.

— **Otto Abeles dr. bécsi ujságíró** előadása a Lloyd-klubban. Otto Abeles dr. bécsi ujságíró a Keren Hajjessod delegáció tagja e hó 9-én Temesvárott átutazik, mely alkalommal szerdán este 9 órakor a Lloyd-klub termeiben érdekes előadást tart, amelyre a Keren Hajjessod jegyzőket valamint az érdeklődőket ezennel meghívja a rendezőség. Beléptidő nincs!

* **A jelenlegi viszonyaink rosszak,** de a jövőben bizakodunk és reménykedünk különösen akkor, ha veszünk egy OSZTALYSORSJEGYET. A szerencse vak és véletlen! Könnyen lehetséges, hogy nyer egy tekintélyes összeget! Akinek nincs sorsjegye, még ez a reménye sincs! Most itt az alkalom, rendeljen egy osztálysorsjegyet a közkezdelt Delej László bankházában, Budapest, VII-d. Erzsébet körút 34. Húzás már október 26-án kezdődik.

* **A Whitehouse nagy őszi vására** óriási érdeklődés mellett megkezdődött. Gyönyörű flanellek, őszikabát-szővetek és a legnagyobb Kasha-szővet választék utólérhetetlen olcsón. Whitehouse központi néparház, ezélett Délyvidéki palota.

Kényelmesen, olcsón és jól Nagyváradon csak a

METROPOL

magyarszállodában lakik

100 minden komforttal berendezett, újonnan átalakított szoba.

Minden vonalnál 4. vendégeinket ingyen autóval járja. Kereskedelmi utazók nagy érdeklődésben részesülnek.

OSZTRÁK FAJVÉDŐK AZ ANGLUSÉRT. Bécsi tudósítónk telefontelepítése: A fajvédők a Hősök tere nagy tüntetést rendeztek az Anglus mellett és Ausztria területi integritásáért. Riehl német nemzeti szövetséges hevesen támadta beszédében a csehszlovák külügyminisztert. A hamis térképekkel informálta az idején az illetékes köröket. Csehország hamis talajon épült fel, mert Eichenberg és Eger cseh, Marburg és Bosen olasz. Ez nem lehet! In Németország.

Veszedelemes pincetűz. A József-utca 11. számú pincetűz levő kefégyárban éjjel tizenkét óra veszedelmes pincetűz támadt. A tűzoltóság negyed órai munkával eloltotta a tüzet, mely könnyen vélemessé válhatott volna.

Brillians ékszer

antik és modern ezüstök, márkás porcellánok, bronzok, arany-ezüsttel bombinált ólomkristályok, facsillárók feltűnően olcsók

STERNBERG-nél

Magyar műsoros est Bessenyei-telepen. A Bessenyei-telep magyarországi műkedvelői csoportja vasárnap este a Hegedűs-féle teremben szünet nélkül nézőtér előtt sikerült műsoros estét tartott. A műsor előtt Kubán Judre szerkesztő, a Bessenyei-telepi magyar műkedvelők diszelnöke, beszédet tartott a műkedvelő színjátszás kulturális fontosságáról és a közönséget ennek a munkának a megbecsülésére és pártolására serkentette. Előadásra kerültek A zseniális Magyarok bukása és a Csendes Juli című egyfelvonásos, továbbá duettek és kuplék. A szereplésükkel sikert és elismerő tisztelet arattak Böviz Mancsi, Nagy Bözsi, Judoc Elle, Szalai Mária, Voronik Lefi, Ringler Julia, Weinberger Lajos, Falböck Lajos, Illing Rezső, Szabó László, Berei Sándor, Raut Károly, Vincze Dezső, Vincze Béla, Pilz Béla, Pilz József, Mató Mihály, Nagy János, Baranyai István és Engrisch Antal. A Magyar Párt központja részéről jelen voltak az előadáson Györfy Dezső és Holló Gyula, akik közül az utóbbi a műsor végén köszönetet mondott a műkedvelőknek és méltatta működésüket. Előadás után hajnalig tartó tánc következett a műkedvelő csoportnak Kerekes János karnagy vezetése alatt álló saját zenekarának muzsikája mellett.

Eltűnt munkás. A józsefvárosi rendőrségen tegnap megjelent Forrács Mátyás józsefvárosi Bem-utcai aszerkesztő és előadta, hogy Mosk Béla nevű munkása szeptember húszán a szombatkor eltűnt és azóta nyomát nem talált. A rendőrség megindította a nyomozást az eltűnt Mosk Béla tartózkodási helyének megállapítása érdekében.

Kutyakiállítás Temesvárott. A Miklós királyi herceg védnöksége alatt álló romániai rendőr-, védő- és fajkutyaegyesület Temesvárott október tizenharmadikán, vasárnap a tüzezlaktanya lovardájában általános ebkiállítást, műkotorékversenyt és rendőrkutyabemutatót rendez. A kiállításra nemcsak a temesvári, de a vidéki kutyakedvelők is minden fajta szebbnél szebb kutyát neveztek be a szépségversenyre. Nevezéseket Freyot István dr. ügyvédnél naponta vagy a munkaadók szindikátusának éttermében hétfőn, szerdán és pénteken este 7-9 óráig lehet benyújtani október tizenkettedikéig.

Életunt fogtechnikus. Luther Márton husz éves erzsébetvárosi Hattyu-utcai fogtechnikus tegnap a kora reggeli órákban öngyilkossági szándékból nagymennyiségű lugkőoldatot ivott. Tettét hozzátartozói szerencsére azonnal észrevették és értesítették a mentőket, akik első segélyben részesítették az életunt fiatalembert, majd a kórházba szállították. Állapota súlyos. Minthogy még nem lehetett kihallgatni és bucsulevelet sem hagyott hátra, tettének okát nem lehet megállapítani.

Rollógrádl és rollórudak

SINGER HENRIK, Gyár. Fő-u. Tel. 1325
E szelvény ellenében 5% engedmény.

A Magyar Leányegyesület vezetősége értesíti tagjait, hogy e hó 9-én, szerdán este fél 7 órakor gyűlés lesz (I, Dóm-tér 1, I. emeleten).

Rádiók és azok átépítése, javítása, karbantartása, havidíjért legolcsóbban Urania, Józsefváros, Skudier-tér 1.

Halálozás. Weber Mátyás józsefvárosi lakos ötvennyolc éves korában meghalt. Az elhunytban Fodor Imre, a Helicon nyomda főgépésze, apósát gyászolja. A temetés ösztönözésével a józsefvárosi katolikus temetőbe vasárnap délután ment végbe.

Egyetemi tanár a cigányok közt. Londonból jelentik: Dublini értesülés szerint Starkie dr. dublini egyetemi tanár cigánynak öltözve bejárta Magyarországot és Romániát, hogy a cigányokról irandó könyvéhez adatokat gyűjtsön. Starkie dr. kitűnően beszéli a cigány nyelvet és ezért a cigányok mindenütt nagy rokonszenvvel fogadták, sőt utja során mindent elláttak. A tanár megállapította, hogy a magyar és román cigányok ugyanazt a nyelvet beszélik, mint az angolai és spanyolországi, valamint az olaszországi fajrokonai is.

A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 10.

Nines jobb ajánló a — jónál. Mennyire áll ez a közmondás, legjobban igazolja, hogy városunkban, a híres budapesti Dán Testvérek szücscegnél vásárolt egyik előkelőségünk egy Breitschwanz perzsabundát, amelyiknek azóta annyi bűmlője volt, hogy alig is győzi bemondani ösmerőseinek Dánék címét, akit különben hölgyeink amugy is ösmernek, és ma mondta nekünk, városunk egyik szépe, hogy már a hatodik, aki Dánéktól ilyen bundát hozat az első valóban szép és remek kiállítás után. Hja, igaz, nincs jobb ajánló, mint a jó, pláne, ha bundáról van szó.

Épül a szegény emberek hajléka. Megirtuk, hogy a Kunszt-telepi szegény emberek házainak felépítésére a temesvári magyar cserkészek vállalkoztak. Vasárnap reggel Dadányi György főcserkész vezetésével negyven cserkész jelent meg a telepen és lázasan nekilátott a munkának. Estig hat házat sikerült elkészíteniök, amelyekben a lakóknak már csak kisebb befejező munkákat kell végezniök. A jövő vasárnap folytatják a kicsi házak felépítését. Ecker József építész két teherautóval küldött ajándékba építési anyagot, további anyagot ígért Reiter kátránypapirgyáros és a Zuckerféle Flóra vegyészeti gyár.

Sorompónak nekiment villamoskocsi. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt az erzsébetvárosi Dózsa-utcai bázisai vágánynál. A három számú villamos vezetője a sötétben nem vette észre, hogy a sorompó le van engedve és nekihajtott, amely a nagy ütéstől kettétört. Abban a pillanatban robgott keresztül a sineken a bázisai vonat és kevés híján elkapta volna a villamoskocsit, ha annak a vezetője nem őrizi meg lélekjelenlétét és idejekorán nem fékezi le a kocsit. A vizsgálat során megállapították, hogy a szerencsétlenség azért történt, mert nem égett a lámpa a vas uti sorompó előtt és ezért a villamoskocsi vezetője nem láthatta a leengedett sorompót. Az ügyben a rendőrség erélyes vizsgálatot indított.

Határidő-napló
ügyvédek és irodák részére
Galambos
papíráruházban

Antialkoholisták műsoros estéje. A temesvári Guttemplár-rend vasárnap este a Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület helyiségeiben műsoros estét rendezett. Az egyes számokat a Guttemplár-rend saját zenekarának kísérete mellett a rend legjobb műkedvelői adták elő. A zenei nyitány után Kopácska Oszkár a műkedvelő csoport elnöke, nagyszabású beszédet mondott az alkohol elleni küzdelem jelentőségéről. Előadásra került több egyfelvonásos bohózat, ének, zeneszám, tánc és szavaltat. A nagyszámú jelenlévő közönség az összes szereplőket lelkesen megtapsolta, ami legjobb jele az előadás magas színvonalának. Előadás után tánc volt.

Öngyilkosságok. Dragsina községben Vámos Péter hatvan éves földműves felakasztotta magát a padlásán. Hozzá tartozói holtan találták meg. — Werner Péter nagykőveresi hatvanöt éves gazda szintén akasztás által vetett véget életének.

A csikszenttamási tűzkárosultak segélyezése. A Magyar Párt józsefvárosi tagozata szombaton este a Terminus-szálló termében sikeres műsoros estét és szüreti mulatságot rendezett a csikszenttamási tűzkárosultak javára. A műsor keretében a Titze Vilmos vezetésével álló józsefvárosi műkedvelők két bohózatot adtak elő, amelyeket a közönség zajos tetszéssel fogadott. Kessik Kamilla magyar táncokat lejtett és elismerésül zongorapontot aratott. A Magyar Dalárda két karzenekert adott elő osztatlan elismeréssel. Az estén nagyszámú közönség vett részt és így a jótékony célra szép összeg jut.

Tolvaj munkások. Az aradi rendőrség tegnap átiratot intézett a temesvári rendőrséghez és kérte, hogy Mihnea Flóra és Tobiás Mária temesvári munkásnőket, akik néhány hét előtt Aradon tartózkodtak és Csuk János aradi munkás ruháit ellopták fogják el és küldjék Aradra. Az átirat alapján a rendőrség elfogta a tolvaj munkásnőket és még tegnap délután Aradra szállította őket.

Sorsolási eredmény. A Magyar Dalárda tárgysorsjátékán a következő sorsjegyeket húzták ki nyereseménnyel: 2833, 1605, 7297, 581, 2380, 7251, 467, 1592, 7311, 5020. A nyeresemények október 15-ig vehetők át az eredeti sorsjegy ellenében a dalárda elnökségétől. Október 15. után a nyeresemények vissza szállnak a dalárda tulajdonába.

Leégett a fél falu. Pápáról jelentik: Vasárnap délutántól egészen éjfélig hatalmas tűzvész pusztított Pápa-Tezsér községben. A tűz alkalmával 35 lakóház, 60 gazdasági épület, 229 szalmakazal és sok termény veszett oda. Hetven család hajléktalan maradt. A tüzet gyermekek gyújtogatása okozta. A kár meghaladja a 60.000 pengőt.

A Whitehouse cég neve immár fogalom. Elsőrangú minőségű áruk, fővárosi aranyu választék, elismert legolcsóbb árak külön kelengye és seelyempaplan osztály. Whitehouse központi néparuház, ezelőtt Délvidéki palota.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Doca Erzsébet, Koleszár Aurél, Gyámber Kornélia, Vojacek Ferenc, Brill Imre. Meghaltak: Gere Mária 16, Felenc Miklós 57, Baumenn Hermin 94, Caberovic Mária 20, Kirchoffer János 26, Maunisstadt Richárd 54, Hotea János 27, Rátz János és Rátz Sándor 3 napos korukban.

50%-os félvízum
Magyarország bármely részére igazolványok HERZL, Bem-u. 28. Telefon 16-04 vagy Löbl könyvkereskedés. Tel. 11-60.

Két betörés Ujszentesen. Ujszentestről jelentik: A múlt éjjel tolvajok két ujszentesi házban tettek látogatást. Rácz János gazda házába betörtök és onnan nagyszabású ruhát és ágyneműt vittek el. A tolvajok nyitott ablakon keresztül bemásztak Farkas Ferenoné lakásának utcai szobájába, ahonnan tizennégyezer lelt vittek el. Fazekasné, aki az udvari szobában tartózkodott, nem hallotta a tolvajok lépteit.

Resicára utazók
a METROPOL szállóban
(Str. Imp. Traian 8. sz. a.) étel, ital és a szobák árából
10%
kedvezményt kapnak, ha a DÉLI HIRLAP utolsó előfizetési nyugtáját felmutatják. 14 modernül berendezett szoba. Naponta rádiókoncert. Olcsó árak. Figyelmes kiszolgálás.
Bauer Frigyes
szállodalajdonos

OLLA GUM..!

GRAND HOTEL IMPERIAL
NAGYSZÁLLODA
BUDAPEST
1
perc a Kele-
ti pályá-
udvartól. Pa-
lyaudvar mel-
lett fekvő első-
rangú jó polgári
szálló. 150 szoba,
lifték, központi fűtés,
hideg-meleg folyóvíz.
Telefonos szobák. Fényes
társalgóhelyiségek. Kiváló té-
likerti-életterem polgári árrakkal.
Interurbán telefonok: J. 326-13,
J. 463-52, J. 463-53. Prospektust kész-
séggel küld az Imperial-szálló igaz-
gatósága, Budapest VII., Rákóczy-ut 90

Rádió

Rádióhangverseny a déli sarkon. Londonból jelentik: Newyorkban tegnap este rádióhangverseny volt a tízezer mértföldes távolságban levő Bird kapitány ekspediciójának szórakoztatására. Az ekspedíció tudvalevőleg a déli sarkon van. Bird kapitány rádióválaszában megköszönte a hangversenyt és kijelentette, hogy olyan jól hallotta a hangversenyt, mintha a szomszéd szobában lett volna.

Műsor:

Kedd. (Október 8.) Budapest. 9 óra 15: A rádió zenekarának hangversenye. **12 óra:** Déli hangverseny Vágó Boriska ének és Zipernovszky Pülöp hegedűművészek közreműködésével. **4 óra:** Mesék gyermekek számára. **6 óra:** Lukinich inre egyetemi tanár előadása. **7 óra 30:** Radics Béla cigányzenekarának hangversenye. **8 óra 30:** A huszonöt éves budapesti kabaré. **10 óra 30:** Katonazenekar hangversenye. **Bécs. 11 óra:** A Silving kvartett hangversenye. **3 óra 15:** Gyermekeóra Grissmann Oszkár ének közreműködésével. **4 óra:** Domansky Ferdinánd zenekarának hangversenye. **7 óra 30:** Hegedűhangverseny. Utána tánczene. **Berlin. 8 óra:** Dumas A három testőr tiszt című darabjának az előadása. **Belgrád. 12 óra 40:** Gramofonzene. **8 óra:** Szórakoztató zene. **8 óra 30:** Kamarazene. **10 óra:** A tamburazenekar hangversenye. **Bukarest. 4 óra:** Délutáni hangverseny. **5 óra 15:** Szórakoztató hangverseny. **8 óra:** A rádió házi zenekarának Mozart hangversenye. **8 óra 45:** Szimfonikus hangverseny. **Frankfurt. 9 óra:** Das eherne Pferd című komikus opera közvetítése Stuttgartból. **Hamburg. 8 óra:** Schnackenberg Die Bilöper című drámájának az előadása. **10 óra 45:** Szórakoztató zene. **Langenberg. 8 óra 30:** Wagner-ciklus: A Siegfried. **Leipzig. 8 óra:** Előadás Paganini hegedűművésztől. **10 óra 15:** Operettrészletek. **Mährisch-Ostrau. 7 óra:** Katonazene. **10 15:** Kávéházi zene. **München. 7 óra 30:** Franckenstein Li-Tai-Pe című operájának közvetítése Stuttgart. **9 óra 15:** Das eherne Pferd című komikus opera előadása. Utána tánczene.

Szerda. (Október 9.) Budapest. 9 óra 15: A budapesti tiszt kaszinó zenekarának hangversenye. **12 óra:** Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. **5 óra 10:** Előadás. **5 óra 40:** A Mandits szalonzenekar hangversenye. **8 óra:** A Hubay-Kerpely-Stefánia trió hegedűhangversenye. **9 óra 15:** A Békési kvartett hangversenye. **10 óra 15:** Fajcs szalonzenekarának és Borváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból. **Bécs. 11 óra:** A Silving kvartett hangversenye. **3 óra 15:** Ifjúsági zene. **4 óra:** Wolfsthal Bernhard zenekarának hangversenye. **8 óra:** Esti hangverseny. Utána tánczene. **Bra-**

lau. 4 óra 30: Szórakoztató zenekar hangversenye. **7 óra:** Gramofonzene. **Belgrád. 12 óra 40:** Rádiókvartett hangversenye. **8 óra 30:** Rádiókvartett esti hangversenye. **10 óra 15:** Tánczene. **Berlin. 7 óra 30:** Zongorahangverseny. **8 óra 30:** Krug Aktien 117 című szindarab előadása. Utána tánczene. **Bukarest. 4 óra:** Délutáni hangverseny. **5 óra 15:** A rádiózenekarának hangversenye. **8 óra 45:** Mnnteanu Zsófi énekesnő hangversenye. **9 óra 15:** Szórakoztató zene. **Frankfurt. 8 óra:** Krug Aktien 117 című szindarab előadása. **9 óra 30:** Szórakoztató zene.

Hamburg. 7 óra 55: Rossini a Szevil-lai borbély című két felvonásos operájának az előadása. **11 óra:** Esti hangverseny. **Langenberg. 8 óra:** Régi és modern táncdarabok. Utána tánczene. **Leipzig. 8 óra:** Esti hangverseny, a zenekart Wagner Siegfried vezényli. **10 óra:** Jazz-band. **Mährisch Ostrau. 7 óra:** Esti hangverseny. **München. 4 óra 30:** Öt órai tea. Gerstetter Henrik Mattheis brichts Eis című vígjátékának az előadása. **10 óra 45:** Tánczene. **Stuttgart. 8 óra:** A Krug Aktien 117 című szindarab közvetítése Frankfurtból.

Közgazdaság

A bányási tőzsdetársaság megalakul, hogy a temesvári tőzsdét létesítse

A temesvári kereskedelmi és iparkamara múlt heti ülésén — miként megírtuk — a Temesvárot létesítendő áru és értéktőzsde mellett döntött. A tőzsdét a törvény értelmében tőzsdetársaság alakítja meg és a kereskedelmi és iparkamara most felszólítja az érdekelteket, hogy ebbe a társaságba való belépésüket jelentsék be. Tagok lehetnek gabonakereskedők, fakereskedők és más áruval foglalkozó keres-

kedők is, akiknek bejegyzett cégük van, azonkívül mezőgazdák és termelők, akik tőzsdeüzletekkel foglalkoznak. Azonkívül egy-egy igazgatósági tag által tagok lehetnek bankok, kereskedelmi és ipari vállalatok is, továbbá bankárok és mindolyan vállalkozók, akiknek bejegyzett cégük van. Tőzsdetagságra jelentkezni lehet október 20-ig a kereskedelmi és iparkamaránál.

A bányási malomkoncentráció megállapította az örlési kvótát

Megírtuk, hogy a bányási malomkoncentráció végleg létrejött és az eladási iroda rövidesen megkezdi működését. A koncentrációban az alábbi malmok vesznek részt, amelyeknek évi termelési kvótája vagonokban a következő: Temesvári Műmalom évi 3600 vagon, Nagyszentmiklósi Malom 670, Garabosi Malom 950, Zombolyai Hengergőzmalom 600, Ballmann Jakab, Billéd 240, Birtler Adolf, Nagykömlös 230, Steiner Testvérek, Billéd 260, Ujpécsi Műmalom 200, Schleich Testvérek, Nagyósz 220, Niesz Testvérek, Sáralfalva 160, Grimm és Schmaidl, Nickifalva 360, Weszelinovic és Tsa, Sáralfalva 120, Albert és Bednár, Bruckenu 100, Hammea Péter, Guten-

brunn 280, Mergl Ferenc, Gutenbrunn 200, Minich Ádám, Perjámos 220, Román Ferenc, Parác 140, Göth János, Marienfeld 125, Johannsfeldi Műmalom rt. 125, Gondi Sándor, Ság 70, Román Miklós, Orcifalva 360, Hoffmann, Ujbessenő 100, Müller Testvérek, Cse-ne 100, Bauer és Gál, Újvár 40, Beha György, Gyarmata 100, Lay és Weber, Szentandrás 100, Kenle-Malom, Kisoda 100, Starek, Rékás 180, Haupt Ádám, Bogáros 200, Richter Ferdinand, Bakova 100, Lamoth Sándor, Detta 120, Büchel Ferenc, Denta 80, Kern Róbert, Gátalja 80, Szakálházi Malom rt. 80, Franck Testv., Temeskenéz 30, Bauer József, Székesut 100, Szládek József, Billéd évi 50 vagon.

Elmürgesedett az aradi Astra-gyári sztrájk. Az aradi Astra-gyári sztrájk változatlanul tart és egyelőre még kilátás sincsen arra, hogy a mindjobban elmürgesedett ügyben rövid időn belül meg egyezés jöhessen létre. Az Astra gyári munkások tárgyaló bizottsága tegnap táviratot menesztett a belügyminiszteriumba, melyben kétezer munkás nevében tiltakoznak a gyülekezési szabadság megfosztása ellen és kéri a hatóságok intézkedését törvényes jogaik visszaállítására, mert ellenkező esetben a gyári bizottság minden felelősséget a kormányra hárít.

Fiztetésképtelen bécsi nagybank. Bécsből jelentik: Középeurópa egyik legtekintélyesebb pénzintézete, a bécsi

Bodenkreditanstalt, anyagi zavarok közé jutott. Aktiváit és passzívait a bécsi Kreditbank veszi át. A szinálásban a Rotschild-ház jelentékenyen működik közre.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Október 7.) Lezárásiárak: 91,5, Kereskedelmi Bank 112, Angol-Magyar Bank 90, Magyar Hitel 77,5, Pesti Hazai 195, Dracse 120, Csahy-Prackfalvi 88, Urkányi 96,8, Éma 57,2, Salgó 44,2, Általános Keresés 609,5, Beocsina —, Nancsi 151,5, Spodhan —, Szikra 230, Gass 87, Magyar csekk 106, Délcekkor 100, Lipták —, Egis 15, Nova 354, Temesvári Szén —, Temesvári Sár —.

Sport Győzött
a román válogatott a Jugoszláv válogatott ellen

Vasárnap az egyetlen TAC—Kinis-barátsgagos mérkőzés kivételével az első osztályú bajnoki mérkőzés volt és ezt Zombolyán bonyolították le, ahol a Hajduk a ZsSE fölött (3:1) arányban győzelmet aratott. A TAC a Kiniszivel 2:2 (1:1) arányban döntetlenül mérkőzött. A második osztályú mérkőzések a favoritok győzelmét hozták. Az egyes eredmények következők: Gyapjuipar—Tricolor (5:0), Fortuna—Lugosi MTE 6:1 (1) Hertha—Victoria 7:0 (4:0). Bukareben válogatott csapatunk biztos győzelmet aratott a legjobb jugoszláv zenegy ellen. A román válogatott hét temesvári játékos játszott és minnyian kitünően megállották a helyüket. A gólokat Sepi és Ciola a temesvári játékosok rúgták. A mérkőzés heves küzdelem után 2:1 (2) arányban végződött.

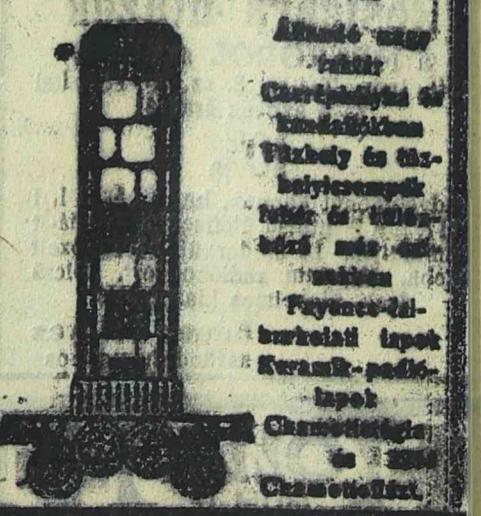
Külföldön a legizgalmasabb mérkőzés Budapesten zajlott le, ahol elkezdett küzdelem után, 30.000 főnyi közönség előtt a magyarok megérdemelt győzelmet arattak az osztrák válogatott felett. Magyarország—Austria mérkőzés eredménye 2:1 (1:0) volt a magyarok javára. A magyarok góljait Takács és Auer rúgták. A második ligában Magyarország—Austria mérkőzése 3:1 (1:1) arányban végződött a magyar csapat javára.

Alkalmi vétel

Soha nem lesz jobb alkalma butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a jözsefvárosi legnagyobb

butorraktár
anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál.
Legnagyobb választék!
Garancia mellett
részletfizetéssel
Hehn József és Fia
butorgyára

Pucher András
Cserépkályhagyár
Timisoara-Iosefia
Strada L. C. Bratianu No. 6
Jözsefváros, Urkányi.

HOTEL „BRISTOL” SZALLO BUDAPEST
Teljesen újonnan berendezve és modernizálva. Minden szobában meleg és meleg folyóvíz, telefon és rádió. Egy-egy szoba 3 pengővel, fürdőszobával 10 pengővel.
ÉTTEREM KÁVÉHAZ ÉS BÉR

Igen olcsón kapható nagyobb tétel
MAKULATURA
Cím a kiadóban.

Próbírdetések

Alkalmazás

Manikűrözönő

munkás, ki valamit jártas az ondo-
lásban is azonnalra felvétetik. Malz
zsef nőfodrász. I, Str. Gheorghe
Izar. (5410)

Allást keres

Román, magyar, német

ép- és gyorsíró állást keres azon-
alra. Cim a kiadóban. (5408)

Fiatal házaspár

üzemsteri állást keres. Lift kezeléshez
tenek. Soffőri állást is keres a férfi.
Cim a kiadóban. (5421)

Adás-vétel

Előszobafal

Eljeseen új, fehér-feketére lakkozott,
örös posztó betéttel, jutányosan eladó.
Imisoara-Józsefváros, Strada Müller
tutenbrunn (Begajobbsor) 17 a, I.
emelet 4. ajtó. Megtekinthető délelőtt
órától délután 3 óráig. (5395)

Meteor írógép

Eljeseen jó állapotban, román, magyar
etűkkel 3500 leiért eladó. Thiery,
begajobbsor 27, IV. ker. (5413)

Városi bunda

Áránybéléssel közepertmetre, sofför-
ök, utazónak eladó. IV. ker. Thiery,
begajobbsor 27. szám. (5412)

Koffer, ágy

Ádák olcsón eladók. Józsefváros,
Thiery, Begajobbsor 27. (5411)

Rónáci nagyvendéglő

volt Kovács-féle ingatlan) a hozzávaló
épületekkel együtt egészben, vagy
részben is kedvező fizetési feltételek
mellett eladó. Bővebbet: Alapítványi
Pénztárnál, Belvaros, Lonovics-utca 1.
Püspöki palota. (5416)

Márványmosdó

edényvel, márvány éjjeli szekrény, férfi
uhanemű olcsón eladó. Bonnáz-u. 17.
(5417)

Cseresznyeháló

ókarban lévő elköltözés miatt eladó.
Józsefváros, Dózsa-u. 22. sz. (5419)

Új családi ház

elköltözés miatt eladó. Rónác, Leinin-
ger-utca 14. (5402)

Férfi-börkabátot

ókarban lévő megvételre keresek.
Címeket kérek a kiadóba. (5420)

Házhely

amely szép helyen fekszik, elcserélendő,
esetleg eladó. Cim a kiadóban. (5422)

Zongorák, pianinók

a legjobb bécsi és németországi
gyártmányok havi 3000 leitől
kezdve 18 hónapig terjedő rész-
letre a legkedvezőbb feltételek
mellett, csakis Timisoara, Piata
Traian 4. (Kossuth-tér 4. sz.)
Telefon 111, kaphatók.

Komplett ebédlő

uriszoba, konyha- és irodaberendezés,
függönyök, szőnyegek, nappal, képek
és egyéb berendezési tárgyak sürgő-
sen eladók. Cim a kiadóhivatalban.
(5361)

Legyező palma

szép, nagy, jutányosan, sürgősen el-
adó. Megtekinthető. d. e. 9-12-ig.
Hitelbank, I. em., 3. ajtó.

Moderne Welt

képes folyóirat 2 évfolyam, Révai
Lexikon három első kötete és Parlagi
magyar-német szótár eladó. D. e.
9-12-ig. Hitelbank I. em., 3. ajtó.

Polituros ebédlő

kifügástan állapotban, egy szürke
mokett klubgarnitúra és egyéb butor-
darabok; valamint egy sötét kék sport-
kosztüm, egy jó állapotban lévő téli-
kabát helyszüke miatt nagyon olcsón
eladó. Cim: Józsefváros, Bulevardul
Berthelot (Kossuth Lajos-utca) 5, I.
emelet jobbra. (5396)

MEGRONTOTT ÉLELT

IRTA:

BERKÓ KÁROLY

(A DÉLI HIRLAP EREDETI REGÉNYE)

20. folytatás.

— Hát nem tudod, hogy szeretlek?
Hát te nem szeretsz?

Ezt kérdezte a fiu, de kérdésére nem
kapott szóbeli választ.

A leány némán a vállára fektette
szőke fejecskéjét és kedvesen nézett
reá.

Ez többet mondott minden szónál.
Ettől fogva naponta találkoztak.

Ma is, amikor Cilike anyja nekilá-
tott, hogy körtebefőttet készítsen és a
leányát megbizta a körte hámozásá-
val, ez kijelentette, hogy ezt a munkát
a kerti lugasban fogja végezni. Tudta,
hogy mihelyt Aladár a kerti lombon
keresztül meglátja világos nyári ru-
háját, azonnal ott terem mellette. Ugy
is volt.

A fiatalok merengve néztek egy-
másra. A házból halk zongoraszó hal-
latszott, majd egy tiszta, üde női hang
csendült fel:

Mint a nap sugarát árnyék,
ugy követlek tégedet,

szerelmed legszebb ajándék,
ajándékozz meg, leányka,
ajándékozz meg, te drága,
szerelmeddel engemet!

Mindketten gyönyörködve hallgat-
ták a szép éneket.

— Apa legújabb szerzeménye, —
mondotta Cilike — ma próbálják ezt
a dalt először Annával.

Nagyon szép hangja van Anná-
nak.

Aztán tovább hallgatták a remek
dalt. Azonban élvezetükben megza-
varta őket egy hívó szó.

— Cilike, — hangzott a ház felől.

— Jaj, hív az anyám! Sietnem kell!

Cilike az egyik kezével felkapta a
körtés kosarat, a másikkal pedig
tálat, amelyben a hámozott körte volt
és ki akart futni a lugasból. Azonban
ez nem ment olyan könnyen, mert ab-
ban a pillanatban Aladár derékon
kapta.

— Hohó, tubicám, ez nem megy
ilyen könnyen, itt a bejáratnál én va-
gyok a vámos és csak úgy engedlek
ki, ha megfizeted a vámot.

— Mi a vám? — kérdezte ártatlan
hangon Cilike, mintha nem tudta vol-
na előre is, hogy milyen vámot fog
Aladár követelni.

— A vám egy esők.

És nem is várta, amíg ezt a vámot
Cilike maga fizeti, hanem felhasznál-
ta az alkalmat, amikor a leány, aki-
nek mindkét keze el volt foglalva és
nem tudott védekezni, és maga szedte
a vámot. Csak azután engedte el Cili-
két, aki sietve ment a ház felé.

— Na, csak hogy itt vagy már, — ez-
zel fogadta az anyja és kivette kezé-
ből a tálat a hámozott körtevel.

Anyja és leánya együtt dolgoztak és
szorgoskodtak.

Nemsokára nyílt a konyhába vezető
ajtó és a küszöbön megjelent Sala-
mon Anna.

— Várkonyi néni, — mondotta —
készen vagyok mára az énekórával,
kérem tessék megengedni, hogy és is
segítsek egy kicsit.

Nem is várta a választ, a konyha
fogasáról leszedett egy nagy kötenyt,
azt maga elé kötötte és máris fűggen
sogédkezett.

Salamon Anna néhány hónap előtt
egy napon váratlanul érkezett meg
Nagybányára Várkonyi Sándor zene-
szerző házába.

— Azt tetszett mondani, — ezzel for-
dult a üdvözlés után a zeneszerzőhöz,
hogy mihelyt egyszer olyan körülmé-
nyek közé kerülök, hogy kedvem lesz
a hangomat kiképeztetni, akkor keres-
sem föl. Életem most úgy fordult,
hogy elhatároztam, hogy az énekesnői
pályára lépek és eljöttem, hogy itt is
maradjak néhány évig, amíg maga-
mat kiképezem.

— Isten hozta, — válaszolta Várko-
nyi Sándor — az Isten hozta, gyerme-
kem. Érezze magát itthon a házam-
ban és higgye el, hogy a kegyed szép
hangjának kiképzése számomra a leg-
nagyobb öröm lesz.

Várkonyiné, aki Salamon Annát le-
ánya leveleiből és hazaérkezése után
szavaiból eléggé ismerte, szintén a
legnagyobb szíveséggel fogadta An-
nát. Felajánlotta a vendégszeretetét,
amit azonban Anna szeliden vissza-
utasított.

— Nem vendégnek jöttem, hanem
tanítványnak és nem néhány hetet
akarok itt tölteni, hanem néhány esz-
tendőt. Azért arra kérem, méltóztat-
sék tőlem az ellátásért és tanításért
valamit elfogadni. Van nálam elég
pénz, hogy abból pár évig szerényen
megélhessek és ha elfogy a pén-
zem, van egy csomó értékes ékszerem,
amit majd el fogok adni.

Anna, aki csakhamar teljesen ott-
honosnak érezte magát Várkonyiék-
nél, csak azt kérte, hogy mások előtt
ne emlegessék a vezetéknevét és
mondják ismerőseiknek azt, hogy a
rokonuk.

Várkonyi Sándor igen boldog volt.
Két tehetséges tanítványa volt. A
egyik a leánya, akit rendszeresen ok-
tatott zongorára, a másik pedig Sala-
mon Anna, akiről biztosan tudta,
hogy nagy jövő vár reája. Meg volt
rőla győződve, hogy saját lányából is
elismert zongoraművésznő lesz, de
vallotta, hogy Anna az énekművészet
terén még többre fogja vinni.

XIII. Fejezet.

Egyik nap délutánján Várkonyiné
így szólt a két leányhoz:

— Gyerekek, esinosítsátok ki maga-
tokat és terítsétek meg szépen az asz-
talt, mert ma este vendégeket ka-
punk.

Cilike és Anna szót fogadtak. Nem
is kérdezték, hogy kik lesznek a ven-
dégek. Amikor aztán együtt szorgos-
kodtak az asztal megterítésén, Cilike
egyszerre csak így szólt:

— Ejha, milyen fűrge kis házikis-
asszonyka vagy! Odahaza, amikor a
mostohaapád kastélyában éltél és a
cselédek lesték a parancsodat, akkor
bizonyára nem gondoltál volna arra,
hogy valamikor magad asztalterítés-

sel foglalkozol majd.
Cilike csak akkor nézett Annára,
amikor annak választát hiába várta.
És akkor megdöbbenve vette észre,
hogy Anna arca olyan fehér, akár a
fal.
(Folyt. köv.)

Lakás

2 szobás lakás

lehetőleg modern, novemberre József-
városban vagy Erzsébetvárosban keres-
tetik. Ajánlatok „Gyermektelen házas-
pár“ jeligére Déli Hirlaphoz. (5414)

Két szobás

lakás, modern 1500 leiért kiadó. Uj-
freidorf, XVI. utca. Somogyi. (5389)

Egy szobás

lakás kert használatlall kiadó. Blasko-
vits-telep, Geml-u. 21. (5418)

Lakások

több szoba-konyhás, egy nagyobb he-
lyiség műhelynek kiadó. Belv., Nádor-
utca 5. (5358)

Különféle

Bérbeadó

az Aradi-ut mentén a löportorony
mellett huszonöt hold föld a mostani
gazdasági évre. Érdeklődni lehet: Me-
hala, Str. Crisan (Wlassics-u.) 15. (5407)

Képviseltek

jól bevezetett cikkekről átadók. Aján-
latok „Esetleg Társulás“ jeligére Déli
Hirlaphoz kéretnek. (5415)

Kitünő házikoszt

olcsón kapható a Belvárosban. Cim a
kiadóban. (5423)

Cserépkályhák

átrakását és tisztítását szakszerűen
végzi Gyenes, Ujszabadsfalú XVII.
utca 10. sz. (5391)

Cipézműhely

60 év óta fennálló Belváros legfoglal-
masabb helyén más vállalkozás miatt
olcsón átadó. Cim a kiadóban. (5424)

Primaria Municipiului Timisoara

No. S. 34540
din 5 Octomvrie 1929.

Publicatiune.

Noi, Primarul Municipiului Timi-
soara, aduceam la cunostinta publica,
ca lista alegatorilor. comunali intoc-
mita in baza art. 381-382 din legea
pentru organizarea administratiunii
locale, se va afisa respectiv pune la
vedere publica dela 5 pana la 25
Octomvrie 1929, in sala de sedinte
a Consiliului municipal, intre orele
8-20.

Cererile de inscriere si contesta-
tiile privitoare la omisiuni sau ter-
geri se pot face la Judecatoria ur-
bana respectiva, in termenul men-
tionat mai sus.

Asupra cererilor de inscriere Ju-
decatorul se pronunta imediat la
prezentarea lor, dispunand in cazul
cand cererea este admisa, prin
adresa catre Primaria municipiului
inscrierea in lista a alegatorului, iar
contestatiunile se judeca in termen
de 15 zile dela primirea lor. Hotar-
rirea judecatorului este definitiva si
nu poate fi atacata decat cu recurs
la Tribunal in termen de 15 zile
dela pronuntare, acest recurs in-
sa nu suspenda executarea.

Atat la cererile de inscriere, cat
si la contestatiunile judecatoria se va
prenunta si asupra calitatii de mem-
bru al comunei a respectivilor, cari
au facut cereri cu resp. contestatiuni,
in legatura cu cealalté conditiuni
stabilite pentru inscrierea in lista.

Dupa trecerea termenului fixat
pentru afisarea listei electorale,
lista ramane definitiva si pe baza
ei se poate proceda la alegeri.

Primar:

Domasnianu m. p.

Secretar:

Sagovici m. p.

Déli Hírlap

SZERDA
1929 OKTÓBER 9

LEGUJABB

ÉJFÉL UTÁN
ÉRKEZETT JELENTÉS

Békés revizióról hajlandó tárgyalni a csehszlovák köztársaság elnöke

Budapest, október 8.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Az Esti Kurir című budapesti lap nagy feltűnést keltett beszélgetést közlve Rainiss Ferenc az országos társadalombiztosító aligazgatója és Massaryk csehszlovák köztársasági elnök között. Rainiss a Prága melletti kastélyban vendége volt az elnöknek. Ezen beszélgetésről Rainiss említést tett Pályi Ede hírlapírónak, aki a következőket hozta nyilvánosságra:

— Kérem mondja meg Pályinak, amit rólam néhány év előtt írt, az szóról-szóra igaz és ezeket most is álom nemcsak Magyarországon, hanem a csehszlovák politikusok előtt is.

Igenis hajlandó vagyok most is békés revizióról tárgyalni. Tárgyalható minden területnek a revíziója, amelyen ötven százalékon felül magyarok laknak, de szó lehet más nemzetiség által lakott területek revíziójáról is.

(Ez talán célzás a rutén-földre.) Pozsonyra a Dunaszakaszért van szükségünk, mi Prágában magyar miniszteri tárcát is szervezünk. Csehszlovákia nem viselheti el a kétoldali nyomást Németország és Magyarország részéről és ezért mi már kísérletet tettünk a feszültség enyhítésére. Így például Grátz Gusztáv utján diplomáciai lépéseket is tettünk, választ azonban nem kaptunk. Most is hajlandók vagyunk a magyarokkal leülni és tárgyalni. Családom közelálló ága Magyarországon elmagyarosodott, de ezt nem veszem rossz néven mert a magyarokban féltelmetes vonzó öserő van. Politikusainkat mindig ösztönzöm arra, hogy ne bántsák magyarjainkat, ellenkezőleg juttassák őket gazdasági előnyökhöz.

Azonban önöknek sietni kellene, amíg én élek, mert ki tudja, hogy mi fog következni akkor, ha én elmegyek.

Az Esti Kurir megkérdezte Rainiss Ferencet ezen nyilatkozatra vonatkozólag, aki kijelentette, hogy Pályinak nem adott ugyan felhatalmazást a beszélgetésnek nyilvánosságra való hozatalával, de a cikk lényegében megfelel a valóságnak.

Illetékes helyen egyébként az Esti Kurir cikkére a következő kijelentést tették:

— Massaryk elnöknek a revizióra vonatkozó üzenetei után ugy 1923-ban, mint tavalyelőtt is, a hivatalos csehszlovák kormánytól a leghatározottabb cáfolat érkezett, amely leszögezte, hogy a csehszlovák hivatalos és diplomáciai körök ezen nyilatkozatok és üzeneteket nem vállalták.

Megvárando, hogy ezen újabb felbukkanó nyilatkozat mit vált ki a hivatalos csehszlovák körökben.

Ezenkívül még igen fontos ebben a kérdésben Grátz Gusztáv nyilatkozata is, aki jelenleg nem tartózkodik Budapesten.

Buzdugan régens utódja Mironescu vagy Hiotulesz

Bukarest, október 8.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Tegnap délután négy órakor szállították el Buzdugan György régens holttestét az Atheneumba. Jelen voltak az aktusnál Cristea Miron és Miklós herceg, a két régens, továbbá a kormány valamennyi tagja és számos politikus. Feltűnő volt, hogy az ellenzéki vezérek közül Stelian Popescu és Lupu kivételével senki nem jelent meg.

Costachescu közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint valamennyi iskolában a tanítás három napon át szünetel. A kormány elrendelte, hogy a temetés napján az üzletek és bankok zárva legyenek.

A liberális párt végrehajtó bizottsága este folytatta tanácskozásait. Újra tiltakoztak az ellen, hogy a kormány gyakorolja a királyi jogokat, mert ez ellentétben áll az alkotmány rendelkezéseivel. A király halála, vagy a trónüresedésre előírt intézkedéseket

nem lehet alkalmazni, mert a király nem halt meg, a trón nem üresedett meg és a régenstanácsból két tag életben van. Az alkotmány szellemében most a régenstanács harmadik tagját ki kell jelölni a másik kettő hozzájárulásával. A liberálisok tiltakozásukat eljuttatják Miklós herceghez és Cristea Miron pátriárkához.

Az Adeverul Mironescu külügy minisztert kombinálja harmadik régensnek, aki nem vett részt pártpolitikai életben és a külföldön sok szimpátiát szerzett. Mások szerint Hiotulesz udvari miniszter jöhet számitásba, aki az összes pártok előtt nagy tekintélynek örvend.

Az ellenzéki lapok tovább folytatják támadásaikat a kormánnyal szemben. Az Ordinea vezéreiből közül ezzel a címmel: Meghalt Buzdugan régens, kezdődik az anarchia.

A Monitorul Oficial újabb különkiadásban magyarázza, hogy a parlament összehívásáról szóló dekrétumot miért nem írta alá a két régens.

Feldarabolta feleségét és a megcsonkított testrészeket a fürdőszoba kályhájában égette

Fiume, október 8.

Tegnap borzalmas gyilkosságot felelt meg a város bírósága, mely részleteiben az éjszaka előtt végbement Lederer bűntényre emlékeztet. Zormán András állásnélküli fiumei magán-tisztviselő napok előtt meggyilkolta feleségét és a véres eseményt tegnap leplezték le. Zormán külön emberiségében állott és a szomszédoknak napok előtt feltűnt, hogy Zormán feleségét sehol nem lehet látni. Értelmeztek is az asszony iránt, de Zormán ekkor mogorván azt válaszolta, hogy semmi közük hozzá. A szomszédok gyanús volt a dolog és ezért feljelentést tettek a férfi ellen. Tegnap este után erre detektívek jelentek meg Zormán lakásán, a férfi azonban nem volt odahaza és ezért a detektívek kénytelenek voltak a lakást feltörni. A szobákat végigkutatva a fürdőszobában a fürdőkádban megtalálták az asszony borzalmasan megcsonkított holttestét. Feje, lába és keze nem volt a holttestnek és ezek az emberi testrészek hiányoztak a törzs mellől. Alapvető kutatás után a fürdőszoba kályhájában hamuvá égett emberi csontok maradványait fedezték fel. Amikor Zormán este lakására hazatért, a reá rákérző detektívek letartóztatták. A férfi eleinte cinikusan tagadott, később azonban a bizonyítékok hatására részletes beismerő vallomást tett. Kiderült, hogy a páratlan gyötrelenségű ember meggyilkolta feleségét és az asszony egyes testrészeit elégette. Így akarta idővel végleg eltüntetni a holttestet a lakásból a felesége törzsét is elégetni. Kiderült az is, hogy Zormán a gyilkosság után nagyobb pénzüsszeget vett föl egyik fiumei bankban, ahol feleségének a nevén folyószámlája volt. A bestialis gyilkosság az egész városban nagy felháborodást váltott ki.

OROSZ HATÁRVILLONGÁS BESSZARABIAI ROMÁN HATÁRON. Bukaresti tudósítónk jelenti: az elmúlt éjjel tizenkét órakor Kisen közelében egy bárka, amelyben tízen két ember ült, orosz föld felől jött ki akart kötni a román parton. A román határőrök rálöttek a bárkára ülőkre, akik viszonozták a tüzelést. Mintegy negyed óráig tartó tüzharc után a bárka utasaival visszavonult orosz területre. Másnap reggel Molev község közelében egy szovjet repülőgép megjelent román terület fölött és lázító röpiratokat dobott le. A román kormány által kiküldött bizottság helyszínén vizsgálja meg az esetet.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08'25, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1929 október 8-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt, a második az eladást jelzi.

Angol font 815'50, 816'50 — Dollár 167'70, 167'95 — Hollandi for. 67'48 67'50 — Dinár 2'95, 2'96 $\frac{1}{2}$ — Francia frank 6'59, 6'59 $\frac{1}{2}$ — Olasz líra 8'80, 8'81 — Cseh kor. 4'08, 4'99 — Német márka 40'07, 40'09 — Osztr. schilling 23'68 23'70 — Magy. pengő 28'35, 28'38 — Sv. frank 32'42, 32'45

Terményárak:

Buza 515, ujbuza 550, tengeri 440, új tengeri 310, árpa 320, zab 310, korpa 270, burgonya 140, napraforgó 470—480 lei száz kilónként.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a „HELICON“ Bánáti Nyomda Részvénytársaságnál, Timișoara.